

31 ਜੁਲਾਈ 2025 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ :———।

ਇੱਕ ਦਾਨਿਸ਼ਮੰਦ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ : ——— ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦੇਵ ਤੰਵਰ

ਸਾਲ 2013 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੂਨ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਖੁੱਲ ਗਏ ਸਨ। ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਪਲਵਲ ਕੈਂਪ (ਪਲਵਲ) ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਜੂਨ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿਚ ਹੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤਦੇ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਬੱਚੇ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਨ ਪਰ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਾਡੀ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਸ਼ੀ ਬਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਜੀ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਜੁਆਇੰਟ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਪਤਲੇ ਤੇ ਲੰਮੇ ਕੱਦ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਫੁਰਤੀਲੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਬੂਟਾਂ ਦੀ ਆਹਟ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਿਠਾਸ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਦਾਨਿਸ਼ਮੰਦ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਮਡਨਾਕਾ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ। ਸੰਯੋਗ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜੁਆਇੰਟ ਕੀਤਾ ਤੇ 31-07-2025 ਨੂੰ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਘਰੇਟ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਨ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦੇਵ ਤੰਵਰ ਜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦੇਵ ਜੀ ਬਹੁਤ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਮਿਲਣਸਾਰ ਇਨਸਾਨ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਮੁਖ਼ਾਤਿਬ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਰਹੇ। ਨੌਵੀਂ ਤੇ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਪੀਰੀਅਡ ਉਹ ਖੁਦ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਅਧਿਆਪਕ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੀਰੀਅਡ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਕਲਾਸ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਹੇ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਖੇਕੀਆਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਲਵਲ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਬਿਥੂਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸਵ.ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫੁਲਵਤੀ ਦੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਕੁੱਖੋਂ ਮਿਤੀ 15 -07 - 1967 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ। ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਘਰੇਟ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਮਹਾਂਗਿਸ਼ੀ ਦਿਆਨੰਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰੋਹਤਕ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਸ. ਡੀ. ਕਾਲਜ ਪਲਵਲ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ ਤੇ ਇੱਕ ਬੇਟੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਸਾਲ 1990 ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਰਮੀ ਐਂਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕੋਰ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਆਰਮੀ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੇ. ਬੀ. ਟੀ. ਅਤੇ ਬੀ. ਐਡ. ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਐਮ. ਏ. ਇੰਗਲਿਸ਼ ਅਤੇ ਐਮ. ਏ. ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਕੀਤੀ। ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਉਹ ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆ ਗਏ।

ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੈਸਟ ਫੈਕਲਟੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਧਾਮਾਕਾ ਵਿਖੇ ਜੁਆਇੰਟ ਕਰ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਮਡਨਾਕਾ ਵਿਖੇ ਜੁਆਇੰਟ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਮਡਨਾਕਾ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਪਲਵਲ ਕੈਂਪ ਵਿਖੇ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੱਗਭੱਗ ਚਾਰ ਸਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਉਹ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਦ ਉੱਨਤ ਹੋ ਗਏ। ਪਲਵਲ ਕੈਂਪ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਾਇਗੀ ਲੈ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੂਨ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਥੰਤਰੀ ਵਿਖੇ ਜੁਆਇੰਟ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਤੰਬਰ 2017 ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਬਾਦਲਾ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਘਰੇਟ ਵਿਖੇ ਜੁਆਇੰਟ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਡਿਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਪਿੰਡ ਘਰੇਟ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲੱਗਭੱਗ ਦਸ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਿੱਤੀ ਉਦੋਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਗੇਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਾਰਕ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਕੱਢੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕੱਢੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਗੇਟ ਬਣਵਾਇਆ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਬਾਇਓ ਦਾ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸੀ ਤੇ ਸਾਇੰਸ ਸਟਰੀਮ ਦੇ 50-55 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨ। ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਸ ਸਟਰੀਮ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਤਿੰਨ ਲੈਬ ਫਿਜਿਕਸ , ਕਮਿਸਟਰੀ ਤੇ ਬਾਇਓ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ 6 - 12 ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲੱਗਭਗ 536 ਹੈ। ਆਰਟਸ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਸਟਰੀਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਪੂਰੇ ਹਨ।

ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਬਘੇਲ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। 10 - 12 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਰੇਕਣ ਲਈ ਉੱਡਣ ਦਸਤੇ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਜ 31 - 07 - 2025 ਨੂੰ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਘਰੇਟ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੱਗਭਗ 35 ਸਾਲ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦੇਵ ਜੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬ੍ਰਿਜ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਬਾਦਤ ਸਮਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਪੂਜਾ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਸਰਵਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਹਿਯੋਗ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਤਾਰਾਂ ਆਖੀਆਂ ਹਨ :-————।

ਰੂਹ ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਹੇਗਾ ਦੇਰ ਤੱਕ

ਛਣਕਦਾ ਬੇਰਾਂ 'ਚ ਹਾਸਾ ਰਹੇਗਾ ਦੇਰ ਤੱਕ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਨਿਵਾਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਦਰਦਾਨ ਰਹੇਗਾ।

ਗੁਲਮੇਲਸਿੰਘ ਸਨੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ)

ਰਾਹੀਂ

ਸਿੰਗਲਾ ਇਨਕਲੇਵ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ

ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ 31 ਜੁਲਾਈ : ਸਥਾਨਕ ਸਿੰਗਲਾ ਇਨਕਲੇਵ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਵਿਖੇ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਗਲਾ ਇਨਕਲੇਵ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਮਜੀਤ

ਕੌਰ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਮਨ ਪਸੰਦ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਪਰ ਅਧੁਨਿਕਤਾ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਮਨਫੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕਗਾਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ ।ਜੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ '।ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਛਹਿਬਰ ਲਾਈ, ਉੱਥੇ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਬੋਲੀਆਂ ਗਾ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਈਆਂ ਨੇ ਵੀ ਤੀਆਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।ਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਸਿੰਗਲਾ ਇਨਕਲੇਵ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ 'ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੀਆਂ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਤੀਆਂ ਦੀ ਰੌਣਕ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ '।ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ,ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ,ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ,ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ,ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ,ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ,ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ,ਲਖਬੀਰ ਕੌਰ,ਆਰਤੀ,ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ,ਬੀਬੀ ਤੇਜ ਕੌਰ,ਅਮਨ ਗਰੇਵਾਲ,ਗੀਤਾ,ਬਿਮਲਾ,ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ,ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੁਧਾਰ ,ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ,ਨਿਤਿਕਾ ਅਤੇ ਆਰਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੰਕਰ : ਜਿਸ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਪਨੇ ਬੁਣੇ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਾਲ-ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਪਛਾਣ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸੰਕਰ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ‘ਸੰਕਰ’ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ, ਕੇਸ਼ਵ ਸੰਕਰ ਪਿੱਲੇ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ ਹੋ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ (ਸੀ.ਬੀ.ਟੀ.), ਸੰਕਰਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡੌਲ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਸੰਕਰਜ਼ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ਼ ਆਰਟ, ਸੀ.ਡਬਲਿਊ. (ਚਿਲਡਰਨ ਵਰਲਡ) ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਇੰਦਰਪ੍ਰਸਥ ਪ੍ਰੈੱਸ ਅਤੇ ਡਾ: ਬੀ.ਸੀ. ਰਾਏ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਰੀਡਿੰਗ ਰੂਮ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਕਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੱਚੇ ਉਸ ਦੇ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ (ਆਨ ਦ ਸਪਾਟ ਪੇਂਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ) ਕਰਕੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

ਕੇਸ਼ਵ ਸੰਕਰ ਪਿੱਲੇ ਦਾ ਜਨਮ 31 ਜੁਲਾਈ, 1902 ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਨਕੋਰ, ਜੋ ਕਦੇ ਇੱਕ ‘ਪ੍ਰਿੰਸਲੀ ਸਟੇਟ’ ਸੀ, ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਕਾਯਮਗੁਲਮ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਬਚਪਨ ਉਸਦੇ ਨਾਨਕੇ ਕਾਯਮਗੁਲਮ ਵਿੱਚ ਬੀਤਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਹੋਈ। ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਯਨਕੋਰ, ਕੋਚੀਨ ਅਤੇ ਮਾਲਾਬਾਰ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਕ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ। ਇਸ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਪਲੇ-ਵਧੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੰਕਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਿਸ਼ੋਰ-ਉਮਰ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਨਾਨਕੇ-ਘਰ ਉਹਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਵੇਲਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਚੱਕਰ ਲਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਮਧੁਮੱਖੀ, ਚਿੜੀ, ਗਾਂ, ਮੱਝ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨ। ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਆਦੀ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣਾ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਪਸੰਦ ਸਨ। ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿੱਚਣਾ ਜਾਂ ਕਾਰਟੂਨ ਬਣਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਰੀਬ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸਦਾ ਗਣਿਤ ਮਾਸਟਰ ਛੁੱਟੀ ‘ਤੇ ਸੀ, ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਉਸਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਆਇਆ। ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਮੇਜ਼ ‘ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਉਘਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਸੰਕਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੁਆਲ ਹੱਲ ਕਰਕੇ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਕਿੰਨਾ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੱਸ-ਹੱਸ ਕੇ ਲ